

الإباضية من الخوارج ويُسمون صَغْنَعُو بفتح الصاد المهمل والغين
المحجم الأول والنون وضم الغين الثاني وواو والسُّنِّيُّون المالكِيُّون
من البيض يُسمون عندهم تُوري بضم التاء المثناة وواو وراء
مكسورة ومن هذه القرية يُجلب انلي الى ايوالاتن ثم سرنا من
زاغرى فوصلنا الى النهر الاعظم وهو النيل وعليه بلدة كَارَسْخُو
بفتح الكاف وسكون الراء وفتح السين المهمل وضم الخاء المحجم
وواو والنيل ينحدر منها الى كَابِرَة بفتح الباء الموحدة والراء
ثم الى زاغرة بفتح الزاي والغين المحجم وكابرة وزاغرة سلطانان
يُوديان الطاعة لملك مالي واهل زاغرة قدماء في الاسلام لهم
ديانة وطلب للعلم ثم ينحدر النيل من زاغرة الى تَنْبِكْتُو ثم الى
كَوْكَو وسندكرها ثم الى بلدة مُوْلي بضم الميم وكسر اللام
من بلاد الليمييين وهي آخر عمالة مالي ثم الى يُوْفي واسمها بضم
الياء آخر الحروف وواو وفاء مكسورة وهي من اكبر بلاد

schismatiques et hérétiques dits *ibâdhites*; ils sont appelés *Saghanaghoû*. Les orthodoxes mâlikites, parmi les blancs, y sont nommés *Toûri*. C'est de ce village que l'on importe à *Îouâlâten* l'*anli* ou millet. Nous partîmes de *Zâghari* et arrivâmes au grand fleuve, qui est le Nil ou Niger, dans le voisinage duquel se trouve la ville de *Cârsakhoû*. Ce fleuve descend d'ici à *Câbarah*, puis à *Zâghah*: ces deux dernières localités ont deux sultans, qui font acte de soumission au roi de *Mâlli*. Les habitants de *Zâghah* ont adopté l'islamisme depuis très-longtemps; ils ont une grande piété et beaucoup de zèle pour l'étude de la science. De *Zâghah* le Nil descend à *Tonboctoû* et à *Caoucaou*, villes que nous mentionnerons plus tard; ensuite à *Moûli*, lieu qui fait partie du pays des *Lîmiyoûn*, et qui est le dernier district de *Mâlli*. Le fleuve descend de *Moûli* à *Yoûfi*, un des pays les plus considé-